

Shariika barnoota Manneen Barnoota **ummata Siyyaatiili keessa Ummu**

Barnoota kikka qabu adeemsiissuu kan danda’amu haali naannoo mana barumsaa faya , poosiitivi , jijjiramaa hinqabneefi amansiisaa yoo ummamme qofa. Oddeeffannoon aadaa , fayyuma , wal kabajuu , amantuuma , itti gaafatammumaafi wal qixuumma yoo sirna keessa mudhateedha . Waliit dhuufeeegna adaraa ykn amanti qabu yoo umame baratoota sadarkaa ol – ana gahan uumamu danda’ama .

Manneen Barnoota **ummata** siyyaatiilin oddeeffannoo aadaa kan biro kabajuufi ulfeessuu (mana barumsaafi kutaa keessa) akkassumaas murtee wal – qixuummaa ta’e hundaaf ta’e guddiisuuf of-keena qaba

Adeemsa baruufi barsiisuu gaari mana barumsa keessa jiraachuu ilaalchaa barata abuumaa midhagaa fi bareedaa akka uumamuu fayyadaa . Baruufi barsiisuu gari kan of – keessa qabatuu keessa : -

- Mill’ata amanta wali-galaa , mi’eessa , ayyaannaa fi seenarra hundaa’ee sunnis aada keessa guudachuu danda’uu
- Waliit- dhuufeeegna wal – hojjachuu fi wal – kabajuu aadaa hundaa baratoota , maatiifi hojjatoota
- Tajaajjila dhuugaafi wal – qixumaa , innis wal kabajuu aadaa hundaa
- Haala naannoo nama fudhatuu , fayaafi dhihaata nama hundaaf
- Baratoota , maatii , hojjatootaa fi shariika mizzaanaafi hordoof haala mana barumsa

Dabalataan adeemsa baruufi barsiisuu gaarii keessa baratoonni yeroo tokko tokko gadda qaamatiifi nafa rakkachuu danda’an . Yeroo kanaa baratoonni nama isaan amantaa qabaniif ibsuu qaban . Hojjatoota haala kanaan yoo deegaree barataan rakkoo keessa akka bahuu godhe barataan barumsaa keessa deebi’ee barnoota gaarii hirmaachhuu fi argachuu danda’u .

Yeroo tokko tokko Dabalataan mari kennu , gargaaruufi **qabeegna barbaadamuu argach namaaf faayyida qabaa .**

Waa’ee kana ilaalchiise qaamolee lakkofsaa isaan baa’ee ta’an ummata baka bu’an qarqaarsaa adda addafi

oddeefano fayyaa nikeenu Lakkofsa 800-621-4636 , 206-

Baratoota keegnaaf Manneen Barnoota **Ummataa** Siyyaatiili itti gaafatammummaafi mirga baratoota kan kaa’ee qajjeelfamaafi sirneesa heera amala baratootaarra irra hunda’uudhaan . Bu’ura kan qopeesse qaama seera naaniicha fi karooraa strateejiki siyyaatiili akka wal siimatuu godhamee qophaa’ee . Dabalataan kutaa “ Washington Administration Code “ (WAC) (waa’ee naamusaa , yeroof ar’uu fi hanbiisuu) barataa kamiyyu mana barumsaa siyyaatiili jiru ilaalata

Adeemsa naamusafi tarsiimon isa kayyoo kan godhate yeroo baruufi barsiisuu gubattuu hanqisuufi baleessuu yoo ta’uu amala mana barumsaa alaa dhufuulee mijeessuuf. Barruun kun barataa kammiyyuu kan ilaalatuu yoo ta’u qaama barnootaafi hawwasaa waa’ee seera , qajjeelfamaafi raawi isa barsiisuura kan hundee godhateedha . Maatiin baratoota isaan waliin waa’ee itti gaafatammumaafi mirga baratootaa ittii dada’ibanni akka duubisan ni gorsaa / ni jajabeessa . Kun mana baruumsaa aana , sadarkaa mana baruumsaa irra maal akka eegamuu akkassuummaas barataan mana barumsaa keessa akka maal isaannirra akka eegamuu ibsa

Gahe Mana Barumsaa

Sadarkaa Manneen Barnoota Gaheen Hojjatoota Akka Armaan Gadi ta’aa :-

- Addeemsa mana barumsaa foyyeesuufi gaarii akka ta’u hirmaana godhu
- Baratootaa keessa waliit dhuufeeegna gaarii akkam uumamuu danda’uu beeku , kunuunsuu
- Haala qabiinsaa fi qunantii baratoota walkabajaafi gaari akka ta’u fakki ta’uu
- Sagaleen baratoota akka dhagahamuu hiree ykn caraa keenuu fi ummu
- Rakko umamuuf maatiin baratoota akka hirmaatan jajabeessuu
- Rakkowwan Manneen Barnootatiin keessa umamu mana barumsaa keessa akka hikaman jajabeessuufi bu’aan isa sirriifi bu’aa qabeesa akk ta’u godhuu

Ergama

Manneen barnoota ummata siyyaatiil caraa barnoota hundaaf , garaagaruumaa caraa barnootaa hiruusuufi barnootaa midhagaa barataa hundaaf dhuugomsuu fi keennuu

Mul’ata

Baratoota manneen barnoota ummata siyyaatiili hundiinu barnoota qulqulina qabu , barnoota jaara 21ffaafi baratoota barnoota kolleejjii , hojjifi jiireegnaa argatani ilaaluu

Imaamataa Wal-qixuumaa Hundaaf Ta’u

Manneen barnoota ummata siyyaatiili caraa barnoota wal qixummaafi caraa hoji wal qixummaa akkassuummaas nama kammiyyuu saalaan , sabbummaan , bifaan , amantiin , yaadaan qabuun , fudhaafi herrumman , bifa qaaammaatiin , hanqina qaamaatiin , sadarkaa misseensuuma loltummaan /wataadaraatiin ykn sare ykn binneessaa lenji’e qabaachuufi fayyadamuun addaan hinbaasuu . Manneen barnoota ummata siyyaatiili “ boy Scout “ fi miseensuuma dargagoo hundaaf caraa keenaa . Baratootaafi miseensoota baranoota manneen barnoota siyyaatiili hojjatootota armaan gad jiran waa’ee gaafi addaan foyyinsa ilaalchiise yoo qabaatan

Manneen barnoota ummata siyyaatiili
MS 32-149
Sanduuqa postaa 34165
Siyyaatiili , WA 98124-1166
iyyachuufi beeksiisuu dandeesan ykn

lakkofsaa ykn email kanaan gadi jiru fayyadamuu dandeesan
Saalaan addaan foyyuu , saalaan roora’uu /ciinquursuu ilaalchiise

- Title IX Grievance Coordinator, (206) 252-0367 or title.ix@seattleschools.org
- ADA/Section 504 Grievance Coordinator, (206) 252-0178, or accessibility@seattleschools.org

Addaan foyyuu garaa garaa ilaalchiise
➤ Qindeesaa mirga baratoota , (206) 252-0306, or oscr@seattleschools.org

Dabalataan hojjatoota hanqina qaama seera qabeesa ta’e kessuummeessiisuu irra add foyyu akkassuummaas saalaan roora’uu walqabte ilaalchiisee

- Assistant Superintendent of Human Resources,(206) 252-0024, or hreeoc@seattleschools.org fayyadamu dandeesan

Bordi Manneen Barnoota Ummataa Siyyaatiili
Stephan Blanford Betty Patu Sue
Jill Geary Peters Scott
Leslie Harris Pinkham
Rick Burke
SURERINDENT
Dr Larry Nyland

Oromo

Uummata Siyyaatiili

Qajjeelfamoota

Ambiiroo Manneen

Barnoota Siyyaatiili

Itti gaafatammuma Baratootaa Akka misseensaa mana baruumsaa , barataan itii gaafatammumma armaan gadi kaahame qaba

- Gadda ykn jaalalaa fedhii qaamma yoo qaban ykn gargaarsaa meeshaa argachuuf yoo barbaadan nama amantii qabannif ifa godduu fi qoduu
- Waa’ee barnoota , aadaa , hawwaasuumma fi gadda/jaalalaa / fedhii isaanni faarsuu ykn gaarii fakkeessanii dubbacuu fi deegaruu
- Haala kabajaatiin hojjatootaa fi baratoota waliin hasawuu
- Nama amala barbaaduu irra yoo goree of - irra obsuufi fudhachuu akkasuummaas dhiifama gaafachuu , namooni akka baratan caraa ummu
- Mana baruumsaa seeraan argamu fi kutaaf qophaa’uu
- Adeemsa baruufi barsiisuu akka gaarii adeemsiifamuuf gahee ofi bahu
- Mirga namootaafi garreewan adda adda kabajjuufi seeraan qabu
- Qajjeelfama hundee mana barumsaa ummataa siyyaatiili fi mana baruumsaa ittiin baratuu beekuufi hojiirra olchuu
- Kafana fayyaa fi isa michuu mana baruumsaaf ta’u uffachuu
- Of – beekuu fi qajjeelfama mana baruumsaa hordofuu
- Qabbeegnaa mana baruumsaa fi namoota biro kabajuu.

Gahe Baratootaa

Akka misseensaa mana barumsaa , barataan gahe armaan gadi kaahame qaba :-

- Kutaafi mana barumsaa fayaafi seera qabeesa argachuu
- Barnootaa qulqulina qabuufi deegarsaa garri argachuu
- Tajaajila kabajamaafi walsimatuu argachuu
- Qoqa isaani akka dhagahamuu/ dhageyfamuu fi dhagayeefamu godhu
- Kutaa barnoota , tajaajila , qabeegnaafi tapaawan oggummaa walqixuummaan argachuu
- Beekamufi gargaarsaa mana baruumsaa argachuu

Dabalataan akka lammi tokkoo , barataan , heera mootummaa kweessa kan kaa’ame mirgaa qabaa . Mani barumsaa mirgoota san dhorguu hindanda’an .Garu manni barumsaa adeemsa baruufi barsiisuu eeguuf hanga murtaa’ee gad-qabu ykn daangeessuu ni danda’an .

- Walabummaan dubachuu
  - Walabummaa walgahii adeemsiisuu
  - Iyyachuu
  - Barreessuu
  - Sababaa malee qabamuufi barbaadamu hinqaban
  - Caraa barnoota walqixuumma qabu argachuu
  - Amantaa qabaachuu

Yaadachiissa : Baratoonniifi matiif : barbaachiisuumma mana barumsaafi umataa diraaga iraa bilisaa ta’ee keewata 1989 ilaalchiise

Manneen Barnoota Siyyaatiili barattan kamiyyu diraagaa fi alkoolaa dhorgame mana baruumsaa keessa yk sochii mana baruumsaa keessa seeran ala qabachuu , itti fayyadamuu ykn haarcaasuu dhorgaadha , Seera kana kabajuun diirqamaa barataa hundaadha . Barataan seera kanaa cabsee mana baruumsaa keessa yeroo dheeraaf ari’ amuu danda’aa . Qabanni argamuu fi itti fayyadamu diraagaa fi alkoolaa dhorgamaa, fayya fi barnootaa midhaa . Aanaan deegarsaa gorsaa diragaa fi alkoola akkasuummaas haal kessaa bahandandahan sagantaa qabaa . Yaadaa dabalataaf dura bu’aa mana baruubsaa ykn gorssa baratootaa duubiisuu nidanda’ama

Barru Amala Dhorgamaa Aanaa Siyyatiili

Hojiwwan Aanaa

Baratoonni amala adeemsa baruu barsiisuu midhuu kammiyyu kessa galu hinqaban . Baratoonii wantootaa armaan gadii ibsaban moraa mana barumsa keessaa , geejjiba irra akkassuummaas sochii kamiyyu keessaa hirmaachuun nam adabsiisiisaa .

- Adeemsa baruufi barsiisuu fi seeraa jeeqquu
  - Qajjeelfamaa cabsuu
  - Ajjajjamuu diduu
  - Quumaara ykn qotaa tabachuu
  - Yaada nama haatuu ykn akka ufi fayyadamuu ykn dhiyyeesuu
  - Bu’aa tamboo fayyadamuu fi qabatanni argamuu
  - Seeraa malee koompuutaraa fayyadamuu
  - Seera malee bakka bu’u ykn fakkeessuu
  - Gammoo iraa fakki ykn bareefamaa barreessuu
  - Nama humanaa hinqabnee midhuu, sodaachiisuu ,saalaan midhuu
  - Salaan midhuu
  - Amala saal hintaannee
  - Nama akka hintaane tuquu
  - Fakki qawefi meeshaa waraannaa
  - Gabaassa sobba

Amala Adda Ta’e :

Barataan yoo waan tokko baleesse gara qaamaa poolissa dhiyaate yeka inni dalagee sanniif itti gaafatamuun nimalaa . Barataan yoo amalaa baddaa aada ta’e gaafa mana barumsa keessa jiru , dalaa mana barumsa keessa , geejjiba baratoota Aanaan qopheesse keessa ykn sagantaa Aanaan qopheesse irra yoo raawwate itti gaafatama . Amalaa baddaa aada ta’e kunnis akka armaan gadi jiran kaa’ameera . Barataan yoo amalaa baddaa aada ta’e mana barumsan alaa ta’e mana barumsaa keessa yoo raawwate adabamuun ykn gara qaamaa pooliissa dhiyyaachuun isa hin olluu . Adabnii fudhatamuu keessa qopii sagantaa sadarkaa Aanaan qoppaa’e irra akka hin hirmaane dhorguu , geejjiba akka hinfayyadamnee dhorguu , ari’uu fi ykn haambiisuu of keessa qabataa. Boordiin mana barumsa amalaa baddaa aada ta’e kun yeroo tokkoffaf yoo raawwatame sadarkaa ari’ amuu geessa garu bulchiinsa mana baruumsa seena barataa kanaan dura qabu ilaalanni muurtii adda ta’ee fudhachuu nidanda’an .

Amala adda ta’e kan jadhanam keessa :-

- Diraagaa , sabstaansi dhorgamaa , diraagaa himudhanee gurguruu
  - Dhuugaatii alkoola gurguruu
  - Diraagaa , sabstaansi dhorgamaa , diraagaa himudhanee harcaasuu
  - Dhuugaatii alkoola harcaasuu
  - Diraagaa , sabstaansi dhorgamaa , diraagaa himudhanee qabani argamuu
  - Dhuugaatii alkoola fayyadamu ykn qabachuu
  - Nama dhahuu/rukutuu/haleeluu
  - Miraa diinummaa qaamaa geessuu(dimshaashaan barata sadarkaa tokkoffaa)
  - Salaa irra miraa diinummaa qaamaa geessuu
  - Maarijuu’ana gurguruu
  - Maarijuu’ana facaasuu/qoduu
  - Maarijuu’ana qabaachuu ykn fayadamuu
  - Dirqiisisu/humnaan kafalchiissu, sodaachiisani qarshii irra fudhuu
  - Lolaa kaasuu
  - Jeequumsaan sodaachiisuu
  - Barataa harawwa irra badii dalagsiisuu/ dalaguu
  - Meeshaa sibilaa
  - Meeshaa woraanna
  - Albee /cuubee
  - Wantoota ibidaa kaasan , dhoyan ,
  - keemikaalaafi meeshaalee ibidaa kaassan
  - Fakii akka meshaa woraanaa fakkaatan
  - Hatuu
  - Saamuu
  - Meeshaalee hataman of- irra qabu
  - Qabeegnaa midhuuf fi balleessuu/jigsuu/mancaasuu
  - Haatuu/mana cabsanii seenuu
  - Hogantoota/ qaama mana baruumsa sosodaachiissuu ykn quuxeessu
  - Hojii Hogantoota/ qaama mana baruumsa jiduu

Amala Badaa kan ittiin fufee ……………

- Ciinquursuu/ roorrissuu
  - Miseensaa cabbama ta’u
  - Dalaa Utaaluu
  - Kompuutara cabsuu , seera male fayyadamuu
  - Sobbaan riifachiisuu
  - Sobbaan soddaachiissuu / doorsiisu/quuxessuu
  - Amalaa baddaafi saalfachiissuu
  - Akkassuummaas amalaa baddaa adda adda aada ta’e ilaala

Yaadachiisaa Barbaachiisaa

Barataan qabeegna mana barumsa , ummata siyyaatiili midhee geese ykn balleessee/jigsee/mancaasee ooggeesaan Aanaan ykn hojjataan shalagame ni hojjasiisaa ykn ni kafalaa ykn baka jiru deebiisaa .Kana godhuu baanaan qabxiin barataa , tiraanskripti ykn diplomaan irra qabamaa. Ida’amaan manneen barnoota seera fi qajjeelfama isaani basanu fi harcaasuu ni danda’an . Barataan qajjelfamaa kanniin cabsee ni gaafatamaa , seeraaf dhiyyata .

Muurtiin Keename muurtii wal caalsiiseedha yoo jadhame barataan ykn maatiin barataa yoo amaname maal ta’uu qabaa ?

Waa’ee muurtii iaalchiisee yaada murtii dhiyyesee dura bu’aa ykn itti aana bu’aa mana barumsaa yoo ta’ee muurtiin keename muurtii wal caalsiiseedha ykn addaan qooddeerra ykn ija tokkoon hinilaale yoo jadhame amaname muurtee keename ilaalchiisee iyyanno dhiyyeesu danda’aama . Haali addeemsa iyyannoo barruu ykn kitaaba ittii gaafatammummafi mirga barata mana barubsa kan jedhu keessa ykn waajjira naamussa barataa lakkofsa 206 252 0820 ykn email mana barumsaa ummataa siyyatiili www.seattleschools.org argachuu dandeessan